

Oponentský posudek bakalářské práce

Hana Knotová: Neolitické sídliště v Tuchlovicích, okr. Kladno. 55 stran textu, 3 obrázky a 33 tabulek. Univerzita Karlova v Praze, Filozofická fakulta, Ústav pro pravěk a ranou dobu dějinnou, Praha 2012.

Tématem bakalářské práce je zpracování neolitického sídlištního materiálu (keramiky, štípané industrie, broušené industrie a ostatní kamenné industrie) z výzkumu M. Buchvaldka v Tuchlovicích v roce 1960. Na dvou plochách zde bylo objeveno a částečně prozkoumáno 16 neolitických objektů. Jeden obsahoval i časně eneolitické nálezy.

Po nezbytném úvodu představuje autorka standardním způsobem v druhé kapitole geomorfologické, geologické a hydrologické poměry lokality a jejího nejbližšího okolí. Ve třetí kapitole přehledně shrnuje všechny archeologické výzkumy a nálezy na katastru obce. Ve čtvrté kapitole se zabývá samotným výzkumem M. Buchvaldka. Nejdříve se věnuje popisu sond. Následuje přehled a popis objektů s jejich nálezy. Bohužel u části objektů chybí v původní dokumentaci půdorysy a řezy.

Těžištěm bakalářské práce je pátá kapitola, která se zabývá rozbohem nálezů. Po přehledu všech nálezů začíná autorka tradičně keramikou. Velice pečlivě ji zpracovala do databáze podle zásad vypracovaných I. Pavlů a M. Zápotockou, kterou doplnila i o vlastní kategorii: velikost střepu. Poté analyzuje fragmentarizaci keramiky, keramickou hmotu a výzdobu keramiky spolu s její datací. Soubor správně datuje na základě srovnání s jinými středočeskými lokalitami do III. stupně LnK a do staršího stupně StK. V tabulce na straně 23 a 24 a tab. 1 v přílohách zaráží vysoké zastoupení atypické pravěké keramiky, která ve všech objektech převládá. V takovém případě by všechny objekty nebyly neolitické ale mladší. Autorka zřejmě poněkud nešťastně zařadila většinu atypické neolitické keramiky do pravěku místo do neolitu.

Následuje precizní rozbor štípané industrie, která se neliší od jiných středočeských souborů. Rozbor je doplněn i tabulkou se základní charakteristikou jednotlivých kusů štípané industrie. Mezi ostatní kamennou industrií jednoznačně převládají zlomky mlýnů, které jsou často přepálené. Na základě prací I. Pavlů by jejich analýza mohla být důkladnější. Na závěr rozboru nálezů jsou již jen stručně představeny nálezy mazanice, zvířecích kostí, uhlíků, strusky a neurčitelných nálezů. Větší pozornost by si zasluhovalo velké množství zlomků mazanice (téměř 1200 kusů). Nevíme tak, jestli většina pochází ze stavebních konstrukcí nebo spíše z pecí/ohnišť, jak je to na neolitických sídlištích obvyklé.

V šesté kapitole se pokouší autorka zhodnotit výsledky výzkumu. Zasazuje lokalitu do okolního neolitického a časně eneolitického osídlení, zabývá se datací jednotlivých objektů a shrnuje poznatky o jednotlivých druzích nálezů. Také se pokouší o interpretaci velkého množství zlomků mlýnů v objektu 8, kterou ale ztěžují nedostatečné nálezové okolnosti.

Po stručném závěru následují databáze keramiky a kvalitní kresebné vyobrazení zdobené neolitické a časně eneolitické keramiky a fotografické tabulky mlýnů, otloukačů a broušené industrie.

Autorka prokázala dobrou praktickou i teoretickou orientaci v problematice neolitického sídlištního materiálu, včetně znalostí základní literatury daného tématu. Rovněž i vnější úprava práce je na velmi slušné úrovni. Proto ji doporučuji k přijetí.